

U S N E S E N Í

Zvláštní senát zřízený podle zákona č. 131/2002 Sb., o rozhodování některých kompetenčních sporů, složený z předsedy JUDr. Michala Mazance a soudců JUDr. Romana Fialy, Mgr. Radovana Havelce, JUDr. Pavla Pavlíka, JUDr. Pavla Simona a JUDr. Marie Žiškové, rozhodl o návrhu **Energetického regulačního úřadu**, se sídlem Masarykovo náměstí 5, Jihlava, na rozhodnutí kompetenčního sporu mezi ním a **Obvodním soudem pro Prahu 1**, a dalších účastníků sporu vedeného u Obvodního soudu pro Prahu 1 pod sp. zn. 115 EC 60/2012, o zaplacení 6906 Kč s příslušenstvím: žalobkyně **BOHEMIA ENERGY entity s. r. o.**, IČO 27386732, se sídlem Na Poříčí 1046-1047, Praha 1, zastoupené JUDr. Michalem Bendou, advokátem se sídlem Apolinářská 6, Praha 2, a žalovaného **Z. C.**, zastoupeného Mgr. Zdeňkem Labským, advokátem se sídlem Milešovská 2137/12, Praha 3,

t a k t o :

- I. **Příslušný** vydat rozhodnutí ve věci vedené u Obvodního soudu pro Prahu 1 pod sp. zn. 115 EC 60/2012, o zaplacení 6906 Kč s příslušenstvím, **je soud**.
- II. Usnesení Obvodního soudu pro Prahu 1 ze dne 24. 4. 2014, čj. 115 EC 60/2012 - 43, **se zrušuje**.

O d ů v o d n ě n í :

Návrhem doručeným dne 4. 9. 2014 zvláštnímu senátu zřízenému podle zákona č. 131/2002 Sb., o rozhodování některých kompetenčních sporů (dále jen „zákon o některých kompetenčních sporech“), se Energetický regulační úřad domáhal, aby zvláštní senát rozhodl spor o pravomoc podle § 1 odst. 1 písm. a) zákona o některých kompetenčních sporech, který vznikl mezi ním a Obvodním soudem pro Prahu 1 ve věci vedené u tohoto soudu pod sp. zn. 115 EC 60/2012 o zaplacení 6906 Kč s příslušenstvím.

Z předloženého spisu vyplynuly následující skutečnosti:

Žalobkyně se u Obvodního soudu pro Prahu 1 domáhala zaplacení 6906 Kč s příslušenstvím. Uvedla, že je dodavatelem elektrické energie podle zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon). S žalovaným (zákazníkem) uzavřela smlouvu, na jejímž základě měla žalovanému dodávat elektřinu anebo zemní plyn. Žalovaný se zavázal za tyto dodávky uhradit sjednanou cenu závislou na množství odebrané elektřiny anebo zemního plynu a dále zaplatit související poplatky (aktivační a deaktivční poplatek). Žalovaný do dne podání žaloby neuhradil žalobkyni dlužné částky.

Obvodní soud pro Prahu 1 usnesením ze dne 24. 4. 2014, čj. 115 EC 60/2012 - 43, řízení zastavil s tím, že po právní moci usnesení bude věc postoupena Energetickému regulačnímu úřadu. V odůvodnění poukázal na § 7 odst. 1 a § 103 o. s. ř. a § 17 odst. 7 písm. e) bod 1 energetického zákona, podle něhož Energetický regulační úřad rozhoduje na návrh zákazníka odebírajícího elektřinu nebo plyn pro spotřebu v domácnosti nebo zákazníka, který je fyzickou osobou podnikající, spory mezi zákazníkem a držitelem licence o splnění povinností ze smluv, jejichž předmětem je dodávka nebo distribuce elektřiny nebo plynu. V daném případě měl obvodní soud za to, že předmětem řízení je zaplacení dodávky elektřiny vyplývající ze smlouvy o sdružených službách dodávky elektřiny. Žalovaný se přitom dne 2. 12. 2009 obrátil se svým návrhem na Energetický regulační úřad, o čemž dle e-mailové korespondence ze dne 12. 1. 2010 žalobkyně věděla. Návrh se týkal období uplatňovaného žalobkyní. Obvodní soud tedy dospěl k závěru, že v předložené věci je pravomoc soudů vyloučena a věc postoupil Energetickému regulačnímu úřadu.

Energetický regulační úřad poté podal návrh zvláštnímu senátu k rozhodnutí záporného kompetenčního sporu. Odmítl svou pravomoc k rozhodnutí sporu mezi žalobkyní a žalovaným, neboť měl za to, že pro jeho pravomoc není splněna podmínka § 17 odst. 7 písm. e) bod 1 energetického zákona, aby bylo řízení zahájeno na návrh zákazníka. Dle Energetického regulačního úřadu nelze vyloučit, aby se svých práv ze smlouvy domáhal i dodavatel. Takový návrh však musí směřovat k obecnému soudu jako návrh na řešení sporu dle § 7 odst. 1 o. s. ř. Proto navrhl, aby zvláštní senát rozhodl, že příslušný vydat rozhodnutí ve výše uvedené věci je soud.

Spis obvodního soudu obsahoval „*žádost o prošetření*“ ze dne 27. 11. 2009, kterou žalovaný zaslal Energetickému regulačnímu úřadu. Ten tuto žádost obdržel dne 2. 12. 2009. Ing. A. T., zaměstnanec Energetického regulačního úřadu, zaslal dne 12. 1. 2010 žalovanému e-mail označený čj. 07802-6/2009-ERU. V něm uvedl, že podklady k vyúčtování prověřil a dospěl k závěru, že nedoplatek žalovaného činí 6106 Kč. Svě stanovisko zaslal e-mailem také žalobkyni, v němž ji dále požádal, aby okamžitě opětovně prověřila fakturace a následně bezodkladně vystavila a předala zákazníkovi (žalovanému) správné vyúčtování a informovala o dořešení celé záležitosti Energetický regulační úřad. Na stanovisko Energetického regulačního úřadu dále poukazoval i zástupce žalovaného v dopise předaném žalobkyni dne 3. 3. 2010 i v následné korespondenci.

Ve vyjádření ze dne 20. 4. 2015 Energetický regulační úřad zvláštnímu senátu sdělil, že ve věci žalobkyně a žalovaného nevedl žádné správní řízení. Věc vedená pod sp. zn. 07802/2009-ERU byla pouze vyřízením dotazu žalovaného v rámci pravomoci Energetického regulačního úřadu spočívající v podpoře ochrany spotřebitelů na energetickém trhu. V době vyřizování dotazu žalovaného nebyl oprávněn vykonávat kontrolu podle energetického zákona či zákona č. 634/1992 Sb., o ochraně spotřebitele, proto nezahajoval kontrolu ve smyslu zákona č. 552/1991 Sb., o státní kontrole. Přitom žádost žalovaného, kterou Energetický regulační úřad obdržel dne 2. 12. 2009, nevyhodnotil jako návrh na zahájení řízení, který by obsahoval petit vymezující předmět sporu. V uvedené době Energetický regulační úřad nemohl vést sporné správní řízení ve věci odběratele, neboť tehdy účinný energetický zákon neobsahoval pravomoc dnes vymezenou v § 17 odst. 7 písm. e) bodu 1. Uvedená pravomoc byla založena až změnou energetického zákona provedenou zákonem č. 211/2011 Sb. V rozhodné době by tedy energetický regulační úřad mohl vést sporné řízení mezi žalobkyní a žalovaným pouze podle § 17 odst. 5 písm. b) energetického zákona, a to jen tehdy, pokud by byla dána příslušnost soudu, ale všichni účastníci řízení by vyslovili souhlas s pravomocí Energetického regulačního úřadu spor řešit.

Při řešení vzniklého sporu o pravomoc mezi správním orgánem a obecným soudem se zvláštní senát řídil následující úvahou:

Obvodní soud pro Prahu 1 popřel svou pravomoc rozhodnout věc. Energetický regulační úřad popírá svou pravomoc rozhodnout po postoupení věci. Ve věci se jedná o negativní (záporný) kompetenční spor, k jehož projednání a rozhodnutí je povolán zvláštní senát zákonem o některých kompetenčních sporech.

Zvláštní senát rozhoduje o kompetenčním sporu podle skutkového a právního stavu ke dni svého rozhodnutí (srov. rozhodnutí č. 485/2005 Sb. NSS).

Podle § 17 odst. 7 písm. e) bod 1 energetického zákona Energetický regulační úřad na návrh zákazníka odebírajícího elektřinu nebo plyn pro spotřebu v domácnosti nebo zákazníka, který je fyzickou osobou podnikající, rozhoduje spory mezi zákazníkem a držitelem licence o splnění povinností ze smluv, jejichž předmětem je dodávka nebo distribuce elektřiny nebo plynu.

Podle § 96b odst. 1 energetického zákona platí, že v řízení podle § 17 odst. 7 písm. e) má podání návrhu na rozhodnutí sporu tytéž právní účinky, jako kdyby byla v téže věci podána žaloba u soudu.

V předložené věci je sporné, zda žádost o prošetření ze dne 2. 12. 2009 vedla nebo měla vést k zahájení řízení podle energetického zákona, které by bránilo pozdějšímu zahájení řízení v téže věci u soudu v řízení podle části třetí o. s. ř. Zvláštní senát se tedy nejprve zabýval tím, zda Energetický regulační úřad na základě uvedené žádosti zahájil nebo měl zahájit správní řízení.

Žalovaný v žádosti o prošetření uvedl: „*Žádám tímto Váš úřad o prošetření níže popsané nesrovnalosti ve vyúčtování spotřeby energie.*“ V žádosti poté následoval popis vyúčtování, která žalovaný obdržel od žalobkyně, jaké částky uhradil a jaké reklamoval. Ze spisu Energetického regulačního úřadu vyplývá, že žalovaný komunikoval se zaměstnancem Energetického regulačního úřadu telefonicky, a poté popsal další vývoj ve věci v dopise s označením: „*Je to pokračování mého dopisu z 27. 11. 2009.*“ Poté, co Energetický regulační úřad podklady k vyúčtování prověřil a své stanovisko zaslal dne 12. 1. 2010 e-mailem žalovanému i žalobkyni, žalobkyně informovala, že opravenou fakturu zašle zákazníkovi s omluvou a vysvětlením. Posledním dokumentem ve spise byl e-mail žalovaného zaměstnanci Energetického regulačního úřadu ze dne 19. 1. 2010, z něhož vyplývá, že žalovaný s dalším postupem žalobkyně není spokojen, obrátil se na advokátní kancelář a bude za čas strávený s řešením vyúčtování žalobkyně „*požadovat finanční náhradu soudně*“.

Energetický zákon ve znění účinném do 27. 12. 2009 obsahoval pravomoc Energetického regulačního úřadu k rozhodování sporů vyplývajících ze smluvních vztahů mezi držiteli licencí nebo mezi držitelem licence a jeho zákazníkem podle energetického zákona v případech, ve kterých by jinak byla k rozhodnutí sporu dána příslušnost soudu, pokud s pravomocí Energetického regulačního úřadu rozhodovat vzniklý spor souhlasí všichni účastníci řízení [§ 17 odst. 5 písm. b) energetického zákona ve znění účinném do 27. 12. 2009]. Neobsahoval pravomoc Energetického regulačního úřadu dnes vymezenou v § 17 odst. 7 písm. e) bod 1 energetického zákona.

Žádost žalovaného popsanou výše přitom nebylo možné považovat za návrh na rozhodnutí sporu podle § 17 odst. 5 písm. b) energetického zákona ve znění účinném do 27. 12. 2009. Z žádosti nebylo patrné, že se žalovaný domáhá vydání pravomocného

rozhodnutí ve sporu se žalobkyní, ani to, že by žalovaný dával souhlas s projednáním věci Energetickým regulačním úřadem namísto soudu. Takový souhlas nedala ani žalobkyně. Nelze jej dovodit ani z písm. F odst. 2 Všeobecných obchodních podmínek žalobkyně platných od 1. 3. 2006, jež byly součástí smlouvy mezi žalobkyní a žalovaným a na něž poukazoval obvodní soud. Uvedené ustanovení stanovilo pouze to, že v případě, že se účastníkům smlouvy nepodaří případný spor urovnat smírnou cestou, může se kterýkoli účastník „*obrátit na Energetický regulační úřad (případně jiný k tomu určený státní orgán), resp. na soud*“. Z tohoto ustanovení všeobecných obchodních podmínek neplyne souhlas s řešením konkrétního sporu mezi žalobkyní a žalovaným Energetickým regulačním úřadem *namísto* soudu.

Přitom také § 96 odst. 1 energetického zákona ve znění účinném do 27. 12. 2009 vyžadoval k příslušnosti Energetického regulačního úřadu k rozhodování sporů o právech či povinnostech vyplývajících z právního vztahu podle § 17 odst. 5 písm. b) téhož zákona, aby současně s podáním návrhu na rozhodnutí ve sporu nebo ve lhůtě do 15 dnů ode dne doručení oznámení o podání návrhu rozhodovat ve sporu vyjádřil odpůrce (zde žalobkyně) s pravomocí Energetického regulačního úřadu souhlas. Řízení pak podle téhož ustanovení zahájil dnem, v němž mu byl souhlas odpůrce s pravomocí Energetického regulačního úřadu doručen.

Žádost žalovaného ze dne 2. 12. 2009 tedy nemohla vést k zahájení řízení podle § 17 odst. 7 písm. e) bod 1 energetického zákona, neboť ten v rozhodné době neexistoval, ani nemohla vést k zahájení jiného sporného řízení dle energetického zákona, zejména dle § 17 odst. 5 písm. b) energetického zákona ve znění účinném do 27. 12. 2009 (ostatní sporná řízení dle § 17 odst. 5 na spor žalobkyně a žalovaného obsahově nedopadají).

Zvláštní senát v usnesení ze dne 13. 4. 2010, čj. Konf 108/2009 - 11, již k tehdy účinnému znění § 17 odst. 5 energetického zákona vyslovil, že obsahuje pravomocí Energetického regulačního úřadu v oblasti rozhodování soukromoprávních sporů, které představují výluky z rozhodovací pravomoci obecných soudů ve prospěch správních orgánů. Takové výluky je třeba vykládat restriktivně, neboť odnímají soudům jejich nejvlastnější pravomoc – rozhodovat spory ze soukromoprávních vztahů v klasickém nalézacím řízení (srov. usnesení zvláštního senátu ze dne 13. 10. 2005, čj. Konf 99/2004 - 5). Z tohoto důvodu tehdy zvláštní senát dovodil, že nebude-li možno podřadit projednávaný případ pod žádnou z oblastí, ve kterých je Energetický regulační úřad oprávněn rozhodovat, bude ve věci dána pravomoc obecného soudu.

V předložené věci podala žalobu žalobkyně, nikoli zákazník (žalovaný). Ani v době podání žaloby tak Energetický regulační úřad neměl pravomoc rozhodnout ve sporu mezi žalobkyní a žalovaným dle § 17 odst. 7 písm. e) bod 1 energetického zákona. Podle uvedeného ustanovení může Energetický regulační úřad rozhodovat jen tehdy, je-li navrhovatelem zákazník. I žalobkyně jako dodavatel elektřiny přitom má právo domáhat se svých práv ze smlouvy s žalovaným. Vzhledem k tomu, že Energetický regulační úřad pravomoc k rozhodování sporu mezi žalobkyní a žalovaným na návrh žalobkyně nemá, je tu založena obecná pravomoc soudu ve věci rozhodnout (§ 7 odst. 1 o. s. ř.). Proto zvláštní senát rozhodl, že předloženou věc projedná a rozhodne soud (§ 9 odst. 1 o. s. ř.).

Zvláštní senát podle § 5 odst. 3 zákona o některých kompetenčních sporech zruší rozhodnutí, kterým strana kompetenčního sporu popřela svou pravomoc o věci rozhodovat, ačkoliv podle rozhodnutí zvláštního senátu je vydání rozhodnutí ve věci uvedené v návrhu na zahájení řízení v její pravomoci. Dalším výrokem proto zvláštní senát zrušil usnesení Obvodního soudu pro Prahu 1 ze dne 24. 4. 2014, čj. 115 EC 60/2012 - 43.

Pravomocné rozhodnutí zvláštního senátu je podle § 5 odst. 5 zákona o některých kompetenčních sporech závazné pro strany kompetenčního sporu, účastníky řízení, v němž spor vznikl, pro správní orgány [§ 4 odst. 1 písm. a) s. ř. s.] i soudy. Dále bude tedy Obvodní soud pro Prahu 1 pokračovat v původním řízení o podané žalobě.

P o u č e n í: Proti tomuto rozhodnutí **n e j s o u** opravné prostředky přípustné (§ 5 odst. 4 zákona č. 131/2002 Sb.).

V Brně 14. července 2015

JUDr. Michal Mazanec
předseda zvláštního senátu